

MAGYAR KURIR.

Bécs, Pénteken, Jünius 25 dikén, 1824.

Brasilia. és Portugallia

New-Yorki levél szerint, mely onnan Május' 5d. indult, egy Rio de Janeiroból az ottani kikötőbe 33 nap alatt érkezett hajó azt a' hírt hozta, hogy I Dom Pedro Császár forma szerint kihirdette Brasiliának szabadságát és függetlenségét, valamint a' Constitutionnak valóságos bévételét, mely által a' nemzeti gyűlés' elrendelése, 's a' mostani Császár' Dynastiájában az uralkodás' rende megállapítatott. Ezen történetnek megünneplésére a' Császár egész familiájával a' játékszíthe ment, mellyben hirtelen gyűlés' támadott, úgy hogy a' császári Udvar és a' nézők csak nagy bajjal tudának megmenekedni.

Rio de Janeiroi Ujság-levelek, mellyek Londonba Jún. 7d. érkezének, azon hivatalos tudósítást közlik, hogy Montevideóban a' Portugalliai őrizet capitulált, a' nevezett helyet odahagyta, 's Portugallia felé elevezett. A' Brasiliai seregek Generális Lecor' vezérlése alatt Mártz. 2d. tarták bemeneteleket Montevideóban. Ez így történvén, többé egy Portugalliai katona sem találtatik egész Brasiliában. Ugyan az említett levelek egy hódoló-jelentést is közölnek, mellyet a' Montevideói Brasiliai seregek küldének a' Császárnak, szerencsét kívánván neki abban a' gyűlésnek eloszlattatására nézve. Egy másik hódoló-jelentést az innen a' la Platan eső tartománybeli tisztihívtalok Küldöttjei nyujtának-bé a' Császárnak, azt kérvén, hogy nevezett tartomány

állandoúl úgy tekintetnék mint a' Brasiliai Birodalomnak, ugyan annak törvényei alatt egy egészet formáló része. Az említett hódoló-íráások ezek: I. „Szíre! A' déli Armada azzal tisztelt-meg bennünket, hogy mi lennénk tolmácsai Császári Felséged' lábainál az ő tisztelettel teljes szerencse-kívánásainknak arra nézve, hogy Felséged illendőnek látta szélytoszlatni azon gyűlést, melly tagjainak magokviselete által Brasiliában új rendetlenséget támasztott. Az Armada semmi egyéb újításokat nem fog megszervezni az Igazgatásban, hanem csupán a' mellyeket Császári Felséged határoz- és állapít-meg, 's ezennel újra jelenti hűséges ragaszkodását Császári Felségednek, kihez, tartozó engedelmisséggel fog viseltetni. Nevezett Armada megismeri hasonlóképen, hogy Brasiliának boldogsága Császári Felségednek a' trónusban való megfundaltatásától és azon jó Constitutiontól függ, mellyet Felséged az Országnak adott. Egyéb Brasilián nem segíthet. — Így gondolkodik a' déli Armada, mellynek képviselőjének lenni szerencsénk vagyon, így gondolkodnak ezen Armadának Vezérei, így annak Tisztjei és Közemberci. — Mi e' szerint küldtetésünket elvégezvén, az egész Armadának ezen ohajtásával rekesztjük-bé követségünket: Eljen felséges Császárnk! Eljen a' constitutiós Brasilia! — Montevideo, Mártz. 5d. 1824“ (Következnek az aláíráások) — „II. Szíre! A' sors olly kedvező vala hozzám, hogy a' la Platan innen eső Szövetség' lovas Regementjéből legelső

Tiszt lehetek, kinek szerencsém nagyon Felségedhez közelítenem; hogy azon ragaszkodást és szeretetet, mellyel ezen Regimentnek Oberstere, Tisztjei, és Közemberei Felségedhez viseltetnek, kinyilatkoztathassam. Előbb nevezett jelen volt seregeivel és a többi tartományokéival a táborozásban, 's az érdemes Fővezérnek (Lecornak) kormányzása alatt, a hadat bévégezte, 's az Anarchisták' szándékát szerencsésen semmivé tette. A la Platán innen való tartomány köszönettel veszi azon liberális constitútiós Igazgatást, mellyet Felséged Brasi-liának ígért. A Szövetségbeli Drago-nyos Regiment csupán abban találja dic-sőségét, ha magát Fejedelmének és az Országnak javáért feláldozhatja. Leté-ven ezen indulatokat Felségednek lábai előtt, bátorodom Felséged előtt halá-datosságomat kinyilatkoztatni, 's egy-szersmind hűségemnek, tiszteletemnek és engedelmességemnek adóját benyúj-tani. Rio de Janeiro, Mártz. 5d. 1824. Saenz Barnabás."

Azon posta-hajó, melly a' feljebb- említett Ujság-leveleket hozta, Európai útjában, kikötött Pernambucóban, 's on- nan Ápr. 9dikéig terjedő tudósításokat hozott. Azon pártos fél, melly az Igaz- gatás' kormányát ottan magához ragadta, azt mind ekkoráig tartja is; ezen félnek feje valami Carvalho nevezetű; 's a' gyű- lésekben mind azon folynak a' tanács- kozások, mit kellenék tenni a' jelenvaló környülállásokban. A' Rio de Janeiro- ból érkezett hajók szorosán körülkerítet- ték a' kikötőt; hanem még is megenged- tetett a' bémenetel néhány ánglus hajók- nak, minekutána azok a' békerítő-hajó- lon minden fegyvereiket és puskaporo- kat lerakták volna. A' Doris, Brazan, és l' Eclair nevezetű ánglus hadi-hajók Pernambuco alatt fekvének az ánglus vagyonnak védelmezése régett. A' pár-

tos fél fejei Ápr. 9d gyűlést tartván, azon tanácskoztak, valyon a' Császár által ne- vezeteteit Kormányzót elfogadják e, vagy Carvalhót megtartsák. A' többség' voksa, a' mint látszik, utóbbi mellett volt; 's ennek következésében rendeltetett a' ki- kötőnek elkerítettése. Azt hiszik, hogy a' midőn a' császári hadi-hajók a' kikö- tő előtt megjelenének, Carvalho elfogat- tatott, hanem más nap ismét szabadon bocsáttatott; a' Kamarának következő gyűlésében az ő pártján lévők kerül- tek feljül, 's még a' posta-hajó' elindú- lásakor is ők valának a' hatalmasok. A' Londoni Oportó posta-hajónak megtilta- tott a' bémenetel a' Pernambucói kikö- tőbe, mivel sok fegyverek és más hadi- szerek valának rajta. Az ánglus Commo- dore egyezésre lépven a' Brasíliai Com- modoréval Kapitány Taylorral, kies- közlé az arra való engedelmet, hogy minden ánglus levelek beküldethessenek a' városba. Benn Pernambucóban négy rendbeli gyilkosság történt az utszákon. Attól kezdetek tartani, hogy a' Riói ek- kerítő-hajók nem volnának olyan karban, hogy a' csendességet újra helyre állíthas- sak, mivel elegendő embereik nincsenek. Az élelem is szűkülni kezd a' városban, mert a' falusiak nem mernek vásárra bé- menni, az ottan uralkodó Anarchia miatt.

A' Lisbonai Ujság Május' 18d. a' ten- teri Ministerium részéről egy jelentést közöl, melly által a' hajók' tulajdonosai felszólítatnak, hogy tennék meg ajánlá- saikat, ha hajójikat hadi sereg szállítás végett bérbé adni kívánják. Már né- mely idegenek jelenték is magokat, 's ajánlások, ha a' Portugallus hajósok ju- talmasabb árt ne szabjanak, el is fogad- tatott volna.

Franciaország.

A' Moniteur f. h. 10d. közli már azon törvényt, hogy a' Deputátusok Ka-

maraja egészben megújították, 's kivé-
vén, hogy ha eloszlatnák, 7 eszten-
deig fog tartani; melly törvényt mind a'
két Kamara megvitatta és elfogadta, 's
a' Király f. h. 9d. megerősítette, úgy
hogy az e' szerint a' Statusnak funda-
mentomos törvényévé vált, 's az egész
Országban végrehajtatik.

Graf la Bourdonnaye a' Deputátus
Kamarának f. h. 11d. tartatott ülésében
a' következő javaslat adta-bé, hogy
az más nap titkos biztosságban olvastat-
nák-fel. „Szerencsém vagyok javasolni
a' Kamarának, hogy a' Királynak alázat-
osan jelentenék, engedné-meg Ő Fel-
sége hogy a' Kamara elébe még a' je-
lenvaló ülés' ideje alatt egy törvény ter-
jesztetnék, mellynek tárgya lenne: 1) An-
nak kinyilatkoztatása, hogy a' melly Fran-
cziák a' pártos Igaazgatás alatt költ De-
crétumok által fekvő javaiktól elestek,
azoknak teljes elégtétel adassék; 2) an-
nak meghatározása, minémű becsü szet-
rint adatnék ezen elégtétel; 3) millyen
rend szerint osztatnék ki ezen kárpót-
lék a' még életben lévő birtokosok avagy
azoknak örökösök között; 4) az egész
dolognak olly modú elrendelése, hogy
a' kárpótlék négy proCentumos intere-
ses Obligatiokkal fizettetnék 1825 Mártz.
22dikén kezdve.“

A' Journal des Debatsnak közelébbi
levelünkben közölt, Chateaubriand Úr-
nak elbocsáttatásáról szóló cikkelye
foglatatoskodtatá más nap csaknem min-
den Párizsi Ujság-leveleket, mellyek azon
cikkelyt keménynek tartják.

Jún. 12d. azt írja az Etoile, hogy
Dom Miguel kir. Herczeg f. h. 8d. Berst-
ből elindult, 's a' mint hallik Nantesbe
fog menni.

A' hajdani fő Kincstár-mester Lebrun
(Bouapartéval és Cambaceressel egyi-
ke a' három Consuloknak) St. Mesmében
Dourdon mellett veszedelmesen beteg.

A' fija, és a' veje Gróf Chabrol-Vodvic,
Párizsból sietve mentek hozzá.

Strasburgból hallik hogy ottan né-
hány könnyénhívők, pénz büntetéssel és
tömlöczözéssel lakoltak ostobaságokért.
A' dolog ebből áll: Oberhaszlach mellett
a' Mosenberg nevezetű erdőben hajdan a-
rany-bányákat kerestek. Ezt alig hogy
meghallották némelly Manufacturaimun-
kások és földművelők, azonnal ásóval ka-
pával estek neki a' nevezett helynek,
hogy az arany-bánya ereire reátaláhas-
sanak. Hogy pedig ők kívánt véget ne
érnének, arról nem volt semmi kétség,
minthogy két „okos ember“ — vagy in-
kább jövendőelő csábító állította a' dolgot,
's a' mi több ugyan azt erősítette egy ka-
tona viselt ember is, ki hajdan Egyip-
tomban fogva lévén, az arany-mosás kö-
rül tett szolgálatot, 's a' mint mondá ezen
erdőben éppen ollyan földnek és
rétegek volnának valamint Egyiptom-
ban. Már szinte 15 lábnyira ásták
a' nélkül hogy legkissebb jutalmazó jel-
re találtak volna, a' midőn a' tisztihíva-
talok tudósítatrán a' dolog felől, a' mun-
kát meggátoltaták. A' kincésások öszve-
ségesen 50 Frankra büntettettek, az E-
gyiptomi katona pedig tömlöczre, de azt
neki utóbb elengedték. A' kincésásokat
azonban ostobaságokból ezen rendszá-
bas meg nem gyógyította; 's a' Belső-
Miniszterhez folyamodtak a' végett, hogy
még csak néhány lábnyira is engediet-
nék-meg nekik az ásás.

Nagy Britannia és Irlandia.

Ezen felülírás alatt: „Sierra Leone“
ezeket közli a' Courier Jún. 8d: „Sierra
Leoneból Mártz. 13dikéig terjedő Ujság-
leveleket és tudósításokat vevénk, mellyek-
ből azt látjuk, hogy ezen Colóniának la-
bosai még akkor nem tudtak, minémű
szerencsétlenség érte tiszteletre méltó

)(*

Kormányzójokat. A' mit ők ekkor tájban az arany-partok felől tudtak, azt a' Jan. 2dikai anglus Ujságokból vették. Szomorúsággal elegyes öröm olyasni, minémü magasztalásokkal telnek-el az említett Sierra Leonei Ujságok Sir Mac-carthy felől, ki a' kormányza alatti volt Colontákról igen atyai módon gondoskodott. Egy Febr. 28d. költ Ujság nevezetesen ezt írja: „Szinte négy hónapja miolta nagybecsü Kormányzónk tőlünk az arany-partokra elutazott; a' mint akkor szándékát jelenté, reménylhetjük, hogy rövid időn ismét vissza fog térni hozzánk. Melly ha szerencsénkre megtörténik, úgy hiszszünk, hogy az azolta történt javításoknak ő éppen a' szerint fog örvendeni; mint mi az ő jelenlétének.“ — Örvendetes környülallás különben az, hogy a' Borodino nevet viselő szállító-hajó, melly Áfrikai seregeink közül 120 embert viszen, Hadnagy Mac-combie' vezérlése alatt, a' jó reménység fokáról menvén, Febr. 21d. Sierra Leonéba megérkezett, 's 24d. a' Coasti fok felé elindult, a' hova, a' mint reménylünk elég korán fog megérkezni arra nézve, hogy az ottani kétséges állapotban hasznos szolgálatot tehessen.“

A' Sun azt állítja, hogy Yturbide egyedül azon meghatározott szándékkal tér-viszsa Mexicóba, hogy ottan a' spanyol Király ügyének tehessen szolgálatot. „S bár mennyire ellene mondjanak is ezen tudósításnak, — így szól az Ujságíró — mi azt még is bizonyosnak merjük tartani.“

Az Ausztriai Császár Ő Felsége által a' múlt esztendő' folytatban rendkívülvaló követséggel a' Portugallia Udvarhoz küldetett 's ottan cs. k. Követül meghiteltetett Kriegersteini Báro Binder, Lisbonából Jún. 5d. Londonba megérkezett.

Az a' hír szárnyal, hogy Apr. 19d. egy veszedelmes új szerencsen-czimboraság

fedeztetett-fel Demeraryban, és hogy Surinamban valósággal kiütött a' lázadás, melly által számos emberek elveszték életüket.

A' nem régiben Londonba megérkezett magyar hazánkfia a' kis Liszt szint olyan nagy Enthúsiásmusba ragadta az ottani Közönséget is, valamint ez előtt a' Párizsit, jöllehet még eddigelé csak az Udvarnál, és magános körökben mutatta ügyességét. A' Londoni Ujság-levelek ötét pár nélkül valónak nevezik. E. h. 21d. akar elsőben közönséges Concertet adni.

Spanyol Amerika.

A' Caraccasban megjeleneni szokott Venezuélano nevet viselő Ujság Apr. 3d. ezeket írja: „Chasseriau Úr, ki a' francia Igazgatástól bizonyos követséggel küldetett Körtársaságunkhoz, m. h. 27d. ezen városba megérkezett. A' minémü karakterben ő itten előállott, az bennünket azon reménységgel bíztat, 's mintegy bizonyosokká is tesz, hogy küldetésének semmi más célja azon kívül nincsen, minthogy velünk, mind Francia Országra mind Columbiara nézve, egyformán hasznos egybeköttetésre lépjen. Vigyázatlanság lenne részünkről legkisebbé is gyanakodni ezen követségnek céljai felől; minden jól kell reménylőnünk, míg nem az idő bővebb világosítást ad. Azonközben tudósíthatjuk a' Közönséget, minémü indulattal viseltetik hozzánk Francia Ország. Kifejti azt a' Martiniquei Kormányzónak Gen. Gróf Donzelotnak a' Venezuélai Felvigyázóhoz intézett következendő levele:

Port Royalból, Martiniquén, Mártz. 16d. 1824.

Generális! Chasseriau Úrnak Caraccasba utazását kívánom használni arra nézve, hogy az Urat ezen alkalmatosság

gal személyemre emlékeztessen. Realiz-
tam nevezett Úrra, hogy iparkodjék el-
hárítani némelly külföldi Újságoknak je-
lentéseiket, mellyek Francia Orszagnak
olly szándékot tulajdonlának; mintha az
Spanyol Országot, az e' között 's az A-
merikai birtokaiban ellene feltámadott
Igazgatások között kiütött háborúban se-
gíteni akarná. Excládnak arra nézve
hozzám küldött levelére, hogy t. i. mit
kellessék tartani azon úgynevezett Expe-
ditióról, melly a' francia kikötőkben
Columbia ellen készítették, vala már
ugyan szerencsém válaszolni, hogy Igaz-
gatásom változhatatlanul megmarad azon
Neutrálitás mellett, mellyet ezen hadnak
elejétől fogva tartott; hanem a' midőn
némelly francia hajók seregekkel rakod-
va érkezének Martiniquebe, 's ez a' kör-
nyülátás a' rosz gondolkozásuaknak
Francia Ország' magaviseltére nézve
nyughatatlanító hírek' terjesztésére szol-
gáltathatna alkalmatosságot, tartozom
vele az Úr' bennem vetett bizodalmanak,
melly szerint a' dolgok' valósága felől
tőlem kíván bizonyos tudósítást venni,
hogy a' már egyszer megírt feleletemet,
ezennel újra megemlítsem. Azon kér-
désben lévő hajók és seregek az ottani
állópontnak erősítésére, 's a' nyugoti
francia Coloniákbeli Őrizet-seregeknek
pótolásokra szolgálnak, és hogy általok
a' francia és más kereskedő-hajók a' ten-
geri rablóknak gonoszágaik ellen annál
hathatósbban védelmeztethessenek. Re-
ményem, hogy Exclád ezen egyenes elő-
terjesztésemben új bizonyágát fogja ta-
lálni abbell óhajásomnak, mellynélfog-
va a' bátorságos egybeköttetést és köl-
csönös bizodalmat szorosan feltartani
igyekszem. Legyen bizonyos az Úr tisz-
telem felől. — Gróf Donzelot, Gene-
ralis, és Martiniquei Kormányzó.

Két Mulatt, Mina és Leon Gallar-
do nevezetűk, Bolivar' élete ellen bi-

zonyos öszve esküvést szöttek egybe, 's
Generális Paczet is bele akarák vonni a'
czimboraságba; de a' ki, minckutána
vette volna tőlök az öszveesküdüttelnek
lajstromát, Carraccasban mindnyájokat
elfogatta, 's Calabozóba szállíttatta, hol
öszveséggel agyon lövettettek.

Egy Mexicói levél szerint, melly on-
nan Mártz. 16d. indult, 's Jún. 5d. a' Cou-
rierban közöltetik, a' Mexicói Congressus
egy, nagy vols többséggel megállapított
törvénynek erejénél fogva, mind azokat
kirekesztette a' közönséges Státus szolgál-
tokból, valakik nem ottan helyben szület-
tek, vagy nem honnosítottak. 'S mivel ezen
törvénynél fogva Reafuerte Úr, ki az
Angliába ment Mexicói Követ Michele-
na Úr mellé Követségi Titoknokul ren-
deltetett, hivatalos kötelességeinek vise-
lésére alkalmatlanná tétetett, minthogy
Guayaquili születés, az ő honnosíttatása
azonnal nagy vols többséggel meghatá-
roztatott.

Buenos-Ayresből Febr. 24d. indult
levelek szerint, onnan Castro Úr, bizo-
nyos kölesönvételnek végrehajtása vé-
gett Londonba elindult.

Valparaisoi tudósítások azt tartják,
hogy az ottani tengerpartokon, számos
nagy spanyol rabló-hajóknak jelenlétek
miatt, a' kereskedés egészen megállott.
Egy ezen rabló-hajók közül elfogott egy
Keletindiából jött hajót, melly 120,000
Piaszterrel, anglus vitorla alatt akart el-
lopódzani.

Éjszak-Amérikai egyesült Státusok.

Egy Bostonban lakó német kereske-
dő így ír Apr. 20d: „Azon fontos kér-
dés, melly minden Európával egybeköt-
tetésben lévő kereskedőket nagy várako-
zásban tartott, hogy t. i. megfogja e ál-
lapítani a' Képviselők' háza az új vám-
lajstromot, f. h. 16d. határozatott-el.

209 Képviselők valának akkor jelen a gyűlésben, kik közül 107 mellette, 102 ellene volt a béhozatalt illető törvénynek. 'S ez az öt voks többség azon reménységgel biztathat bennünket, hogy a Senatusban talán még megvizsgáltatik és több ellenkezésre talál a nevezett törvény. Minthogy azonban annak behozatalának határnapja f. eszt. Júl. elsőjére határozottatott, kívánatos dolog leszzen megtudni foglalatját, minthogy Német Orszagra nézve fontos következeseket vonhat maga után. A nevezett törvény szerint tehát kell fizetni bévitel bérül: Gyapjünemű fabrikabeli mívtól 1825 Júl. elsőjéig a becsú árából 30 proCentumot, később különböző időszakaszokban 37 1/2 proCentumot. Gyapjú, selyem, len, és kender manufacturái portékától a becsú ár szerint 25 proCentumot. Feldolgozatlan gyapjútól 20 pCentumot, később (1830-ban) 50 et. Olasz Országi kalapoktól 50 pCtmot. Vas, aczél, réz és ezín fabricatumoktól, lakirozott és borított portékáktól 25 pCtmot; márványmunkáktól 30-at; szőnyegektől 40 et, 's a t. 1774 előtt nyomtatott 's nem anglus nyelven lévő könyvektől a kötöttektől 37; a kötetlenektől 35 pCtmot. Mind ezekhez járúl 10 pCtum pótolék minden ollyas portékáktól mellyek idegen hajókon vitetnek-bé; fentartván a különös egyezéseket."

Spanyol Ország.

A Király Május' 25d. az Igazság Minisztere általa Castiliai tanácsnak következő parancsolatot adott: „Jöllehet a Király a mi Urunk meg vagy on győzete az iránt, hogy a békességek azon szavai, mellyeket Május' elsőjén tartott (a közbocsánatot illető Decrétumhoz mellékelt) beszédében hű jobbagyaihoz intézett, kedvező fogamatot fognak magok

után vonni, hanem egyszersmind az ő catholicus buzgóságához annyira méltó igyekezetében, az oltárnak szolgálait is fel akarja szólítani, kik a mult három esztendőök alatt történt surlódások és sérelmek által megkeseredett és egymástól elszakadott szíveknek, megnyugtatósokra nézve legkedvezőbb alkalmatosságot fognak találni a keresztyén erkölcs-tudománynak haszonnal való hirdetésében. Hogy azért is ezen nagy és szent czélt elérhesse Ő Felsége, meghatározta, hogy az Érsekek, Püspökök, a megüresült székeknek Vicariusai, a katonai rendeknek Priorai, 's mind azok valakik egyházi jussokat gyakorolnak, a megtevélyedettek, különösen e végre ki-rendelt Misztók által, elkövetett vétségeiknek megbánására, 's a megsértetteket megbántatásainak elfelejtésére serkentsék, 's e szerint ezen nagy Nemzethől, Ő Felségének, a közönséges atyának király-széke körül, egy atyafias famliát formáljanak. Azt akarja egyszersmind Ő Felsége hogy ezen evangyéliomi czélnak végrehajtására nézve, olly buzgó lelki atyák választassanak, kik ismeretes virtosos életekkel és tudományokkal, a Király felséges személye iránt viseltető szeretetet, és a monarchiai intézetekhez való hajlandóságot is egybekapcsolják.

Svédia és Norvégia.

Közönséges levelek ezt írják Christianiából Május' 24d: „Az ország-gyűlésének tegnapelőtti ülésében, azon különféle propositiok vétettek tanácskozással, mellyeknél fogva Ő Felsége a Norvégiai Constitutióban némelly változtatásokat akarna tétetni. Az említett tárgyban az ország-gyűlése Ő Felségének minden propositiót, egyező vélekedéssel visszavetette, 's egyszersmind azt hatá-

rozta, hogy egy alázatos hódoló-jelentésben lejtetnének-fel Ő Felsőge előtt mind azon okok, mellyeknél fogva az ajánlott változtatásokat az ország-gyűlés el nem fogadhatta.

Cseh Ország.

A' Prágai Ujság így szól f. h. 17d: „F. h. 15d. délelőtt Ő Cs. K. Felsőge hözséges audientziát méltóztatott adni, azután az Invalidus házat látogatta-meg. Tegnap innepeltetett Ő Cs. K. Felsőge-nek 1814-ben a' dicsőséges megszabadító háborúból Bécsbe lett vissza-érkezésének felséges emlékezete 20,975 ft. V. Cz. egyesületbeli summának, 's egy nevezetlen-jótévőnek ajándékából 1900 V. Cz. forintnak, az 1813 és 1814-ben invalidusokká lett Tisztek, Altisztek és Közemberek között katonai díszes pompával való kiosztatása által. Melly inneplésnek dicsőítése végett, a' Cseh Országban commandírozó Generális, 's egyszersmind Horvat Országi Bán Maros-Némethi és Nádaskai Gróf Gyulay Ignác Vezér Hadi Törmester Úr Ő Exclja, az egész népes Garnizont, és a' katona nevelő házakbeli nevendékeket is, az Ő Cs. K. Felsőge képével, győzedelmi- és egyéb katonai jelekkel díszeshető négy pyramisokkal felékesített gyakorkó helyen teljes pompával kiállította. A' pyramisok között a' felséges Udvar számára egy tágas sátor vonatott, 's annak általellenében egy nagy kápolna-sátorban oltár állítatott fel, 's mind két felől sátorok a' cs. k. Generálisság' és hivatalos fő vendégek' befogadására. A' közhelyeket hat fontos golyóbissal járó ágyúk tölték bé, 's e' szerint a' nagy számmal egybegyűlekezett nézők, szép katonai látványon legeltetheték szemüket. Ezen, a' hadi módon felkészített hely körül, a' pénzben részesülendő jelenlévő Invalidusok, 's a'

katona-nevendékek és a' két Pattantyús Batalionok egy kis négyszéget formáltak. A' Cs. K. Korona Fő Herczeg a' maga kísérelőjével pontban 9 órakor ezen kis négyszegnél megjelenván, a' commandírozó Generális Ő Exclja, az öszveséges Generálisság, és a' számos vendégek által fogadtatott, 's a' számára készített sátorba vezetett. Erre elkezdődött a' pompás nagy Mise, 's Te Deumkor háromszor tüzelt három Brigada, és mindannyiszor 18 ágyúk hangzottak. Ezzel, egy a' czélhoz alkalmaztatott rövid beszéd után, a' pénz' kiosztatása végbe ment, mellyre a' kis négyszeg az első Pattantyús Regiment' muzsikája mellett az „Isten tartsd-meg Ferencz Császárt“ kedvelt éneket elénekelte. Ő Cs. K. Korona Fő Herczegsége a' hat idősb Invalidusokat kegyesen megajándékozni méltóztatott, 's a' rendek között ellovagolván, az egész kiállított sereget maga előtt elléptette, 's azzal kísértetvén minden Generálisoktól és számos lovas követőjítől, a' cs. k. udvarba visszatért. Jelen volt ezen inneplésen a' Sachsen-Coburgi most itten jelenlévő uralkodó Herczeg is, ki az Ausztriai cs. k. Armadánál lovas Generálisi rangban vagyon. Az egész katonai pompa minden ahoz értőknek nagy meglegedésekkel ment végbe, 's a' nagy jelentésére és jótévő czéljára nézve jeles inneplésnek fényességét a' kedvező idő is nevelte. — Tegnap delután Ő Felsőgek a' Császár és Császárné 's a' Cs. K. Korona Fő Herczeg a' cs. k. Universitas' Botanicus-kertjét méltóztatták megtekintésekre. Ma, mint Úrnapján a' felséges Udvar reggeli 7 órakor megjelent a' főtemplomban tartatott nagy Misén, és azután az innepi processión. — Az a' fényes pompa, mellyel a' felséges Udvar megjelent, kiértetvén számos és innepi módon ékeskedő Nemességtől és a' főbb tisztihivataloktól, 's egyszersmind azon

méltóság, mellyel ezen inneplést véghez vitte, igen épületes behatást tett a' számosan egybegyülekezett népre. 10 óra után ismét vissza tért a' rend a' várbeli templomba, hogy az inneplés a' sz. Ambrús dicséretének eléneklésén végeződött, melly közben egy Granatéros Batalion hármasszalvét adott."

Midőn Ő Felsége a' Császár, Császárné Ő Felségével s a' Cs. K. Korona Fő Herczeggel Prágában a' cs. k. Univerzitas' Botanicus kertjét, melly Ő Felségének kegyelméből egy új növényházal bővítettett ez előtt két esztendővel, f. h. 16d. megtekintésére méltóztatta, ottan egy virág füzérekkel ékesített gyözedelmi-kapun ez a' Chronosticon látzott:

Der BöhMen IVbel. tönt aVs. treVer
BrVst:

HeiL Franz! HeiL CarolInen!

F. h. 18d. reggeli 6 óraker ismét odahagyta Ő Cs. K. Korona Fő Herczége Cseh Ország' fő-városát, s útjába ejtven a' Marienbadi és Franzensbrunniferedőket, Budweison és Linzen keresztül visszamegyen Bécsbe.

Ő Cs. K. Felsége az nap, a' Cs. K. Fő Herczeg Rainer és a' Salins Regimentjeinek katona nevelő házait és a' Garnizon ispotályát méltóztatott meglinteni, Császárné Ő Felsége pedig az árrak intézetét kegyes látogatásával megüsztelni.

B é c s.

Egy Florenziából érkezett Kurir azt az igen megszomorító tudósítást hozta, hogy ottan Ferdinand Cs. K. Fő és Toscanai Nagyherczeg Jún. 13d. délután, öt napi betegsége után, felséges Familiájának és az egész Országnak nagy bánatjára megholt. (Született 1769 Május' 5d.)

Magyar Ország.

F. h. 19d. így írnak a' Hazai Tudósítások: „Tegnap Budán, ma pedig Pesten adta-fel a' bérnálás szentséget Mélt. Benyovszky János Suffraganeus Püspök Ur.“

„Kalocsáról: Nagy Mélt. Klobusiczky Péter Érsek Urunk Ő Exclja Május' 7d. indúlt-meg a' Ferencz Csatornáján túl lévő részeknek egyházi látogatására, hol kevés esztendőlt olta a' legnépesebb Községek támadtak. Illyenek: Kutura, Ó-Kér, és Temerin. Ő Exclja mindenütt buzgó tisztelettel fogadtatott, s különösen Temerinen, Mélt. Gróf Szécsényi kastélyában. Innen a' Római gáton a' Katona véghelyek földérem, hol a' Sajakások, az Oberster Úrnak rendeléséből, Titelnél, Ő Excljának kedvéért, ügyességeket a' Tiszának nagy részére fél óra alatt vert híd által, nemkülönben hajókról célba lövések által megmutatták. Titelből Új-Vidékre érkezett Május' 19d, hol a' városi Tanács és Polgárság által nagy pompával fogadtatott. Itt a' buzgó Fő Pásztor, valamint Temerinen is, a' Néphez magyar nyelven ékes egyházi beszédet tartott. Ebédelni a' Nem-egyesült Új-Vidéki Görög Püspöknél méltóztatott Ő Exclja, hol a' Karloviczi Nem-egyesült Görög Érsek Ő Excljával öszvejött, kit 22d. különösen meglátogatott, s általa gazdag ebédvel fogadtatott. Továbbá meglátogatta Ő Exclja a' Futaki, Csébi, és Bukini Plebániákat; végre Jún. 2d Bács városába jutott, a' hol mint Földes-úr is a' városnak kivilágosíttatásával tiszteltetett-meg. A' városházán ezen írás olvastatott:

„Tecta mihi ventus rapuit, sed gratia
Petri

Archi Sacerdotis reddidit illa mihi.